

ČESKÉ EKONOMICKÉ STOLETÍ

1. ZÁKRUTY VÝVOJE ČESKÉ EKONOMIKY: 1918-1989
2. PÁD KOMUNIZMU A OTÁZKA EKONOMICKÉ TRANSFORMACE
3. REINTEGRACE ČESKÉ EKONOMIKY SE ZÁPADNÍ EVROPOU:
1990-2004
 - A) Zapomínaná cesta
 - B) Statistická dokumentace reintegrace plus komentář
5. VELKÁ RECESE 2008/2009, JEJÍ DOPAD NA ČESKOU EKONOMIKU a OBNOVA HOSP. RUSTU
6. OTÁZKA KONVERGENCE ANEB DOHÁNÍME EKONOMICKOU ÚROVEŇ RAKOUSKA PO TRANSFORMACI?

1. ZÁKRUTY VÝVOJE ČESKÉ EKONOMIKY: 1918-1989

- **České země (ČR) a Rakousko: společný vývoj**
- **Ekonomická výkonnost ČR a Rakouska před r. 1919 a mezi světovými válkami**
- **Stav po r. 1945 a zaostávání za Rakouskem**
- **Šikův pokus o reformu, její efekt(?) a konec**
- **Závěr:HDP pc Rakouska a ČR v r. 1989!!!**
- **Klausovy semináře v SBČS a jejich smysl**
- **Pravda o Prognostickém ústavu ČSAV**

1918-2018

- 1918-1938: trh s protekcionistickými rysy
- 1938-1945: válečné hospodářství (plán)
- 1948-1989: reálně-socialistická (ne)ekonomika
- 1989-2009: volný trh
- 2009-2018: sociálně-tržní hospoc

České země a Rakousko: Společný vývoj

- 1526-1918 = 392 let
- 1811-1950/1965:

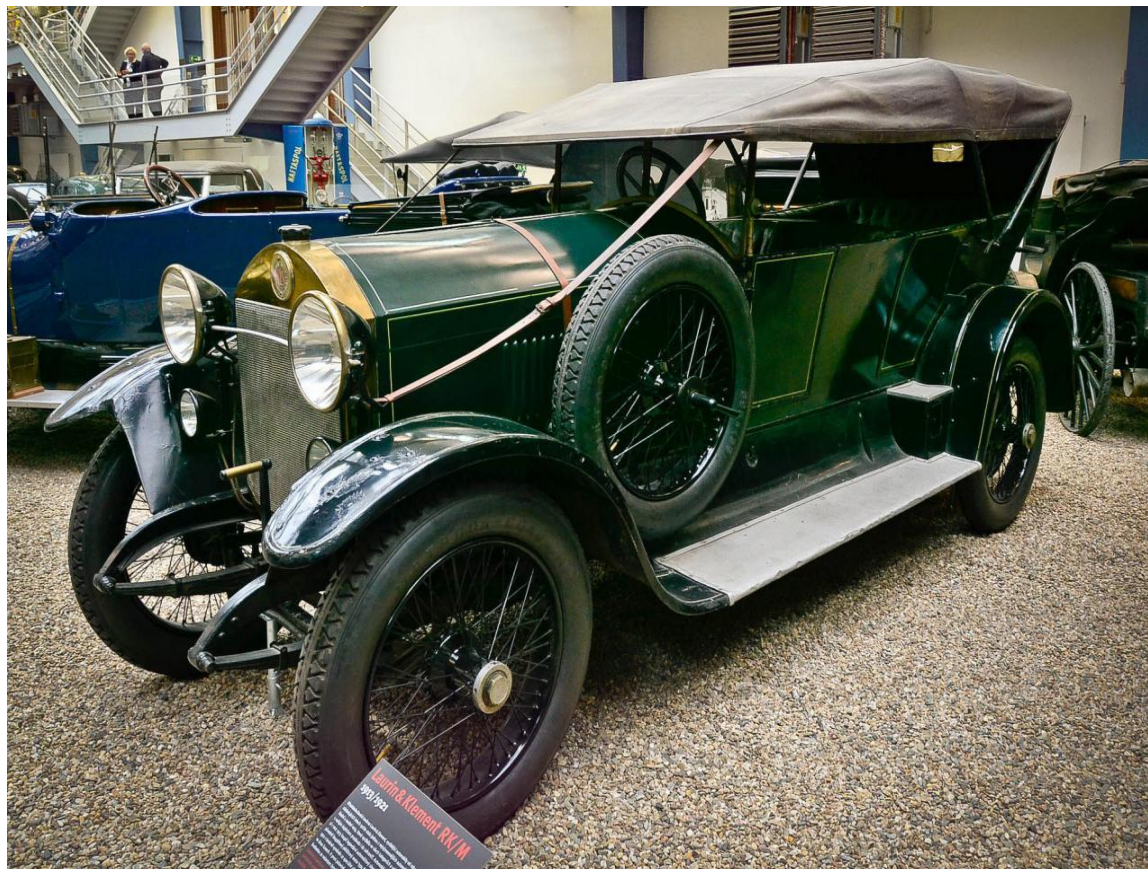
ABGB (Obec. obč. zákon.)

- Vídeň 1910:
až 300 tisíc Čechů

- 10 ministrů vídeňské vlády:

Kaizl (MF), Bráf (orba), min. spravedlnosti, školství,
obchod, veřejné práce

1910-1918

České země první region ve střední Evropě kde nastala průmyslová revoluce. První osobní automobil vyroben v r. 1905

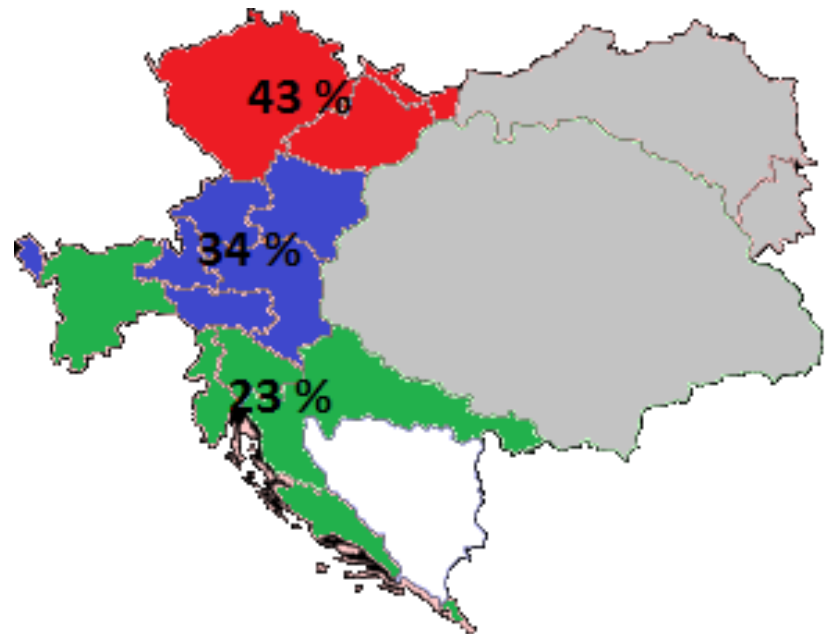
Předvečer 1. svět války: ČR a Rakousko (*a po válce ?*)

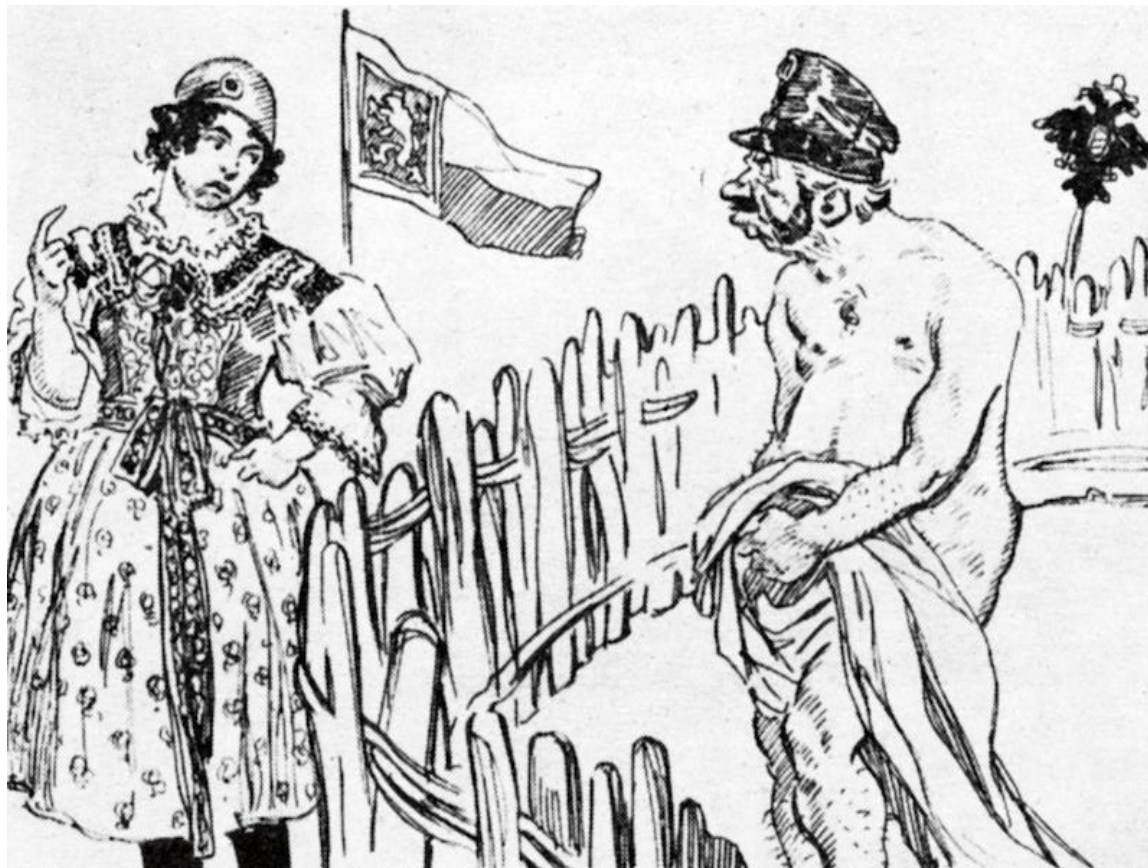
- V Českých zemích 43 % R-Uh průmyslových pracovníků
- 60-70 % průmyslových kapacit R-Uh

Ekonomická úroveň/výkonnost českých zemí cca 85-95% Rakouska?

(HDP pc, nejistá data)

*říjen 1918 , po válce
ČSR/Rakousko*

**Rakousko prosí o uhlí v Československu.
„Smích republiky“, Září 1919.**

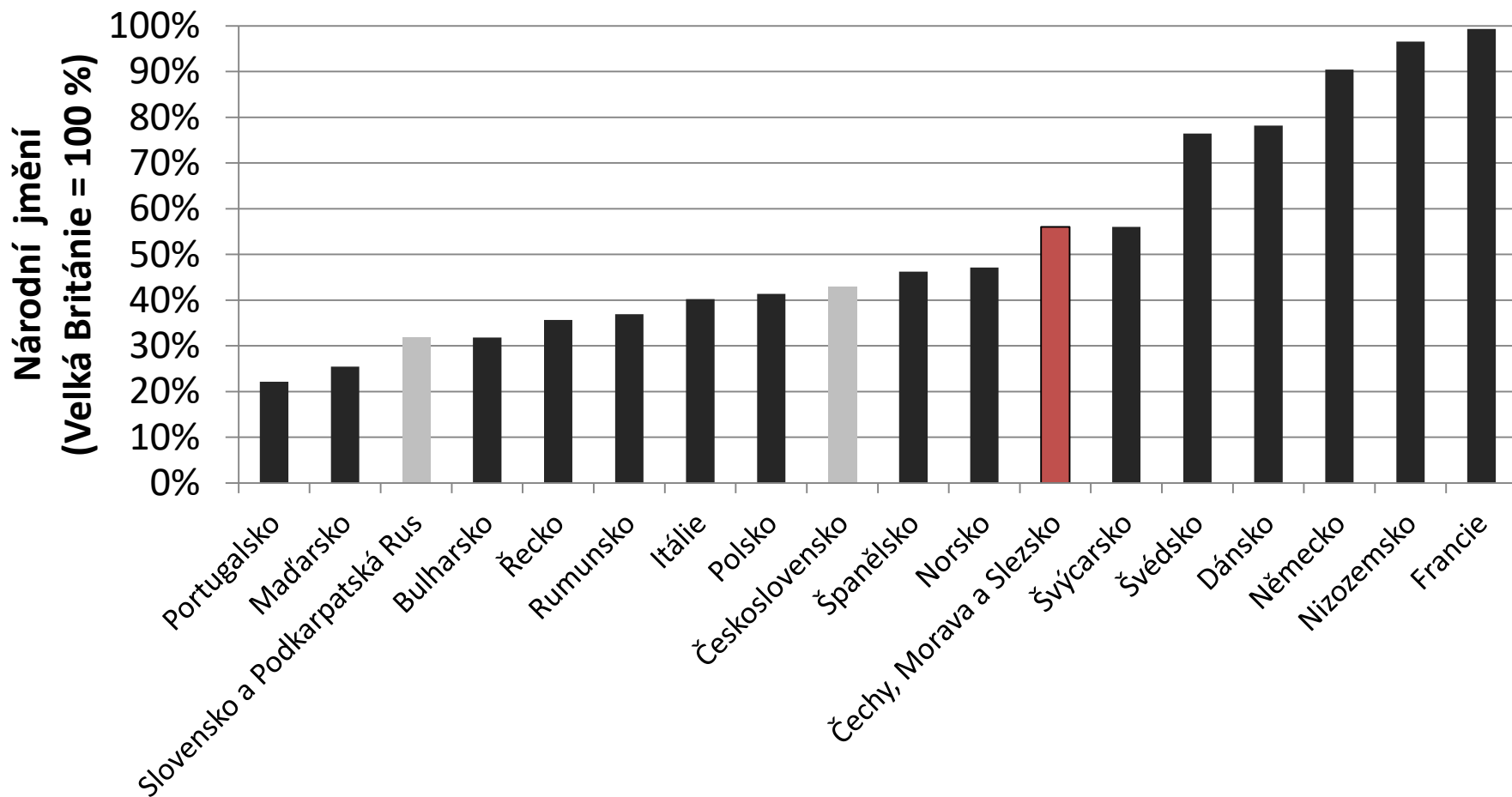
Photo: Melantrich, No. 19

České země vs. Slovensko a Podkarpatská Rus (1. republika)

	Podíl na dávce z majetku (1920-1931)	Podíl na základu daně z příjmu (1928)	Podíl na majetku fyzických osob (1919)
Čechy, Morava a Slezsko	80,6 %	82,3 %	79,8 %
Slovensko a Podkarpatská Rus	19,4 %	17,7 %	20,1 %

	České země [%]			Slovensko [%]		
	Zemědělství	Průmysl	Služby	Zemědělství	Průmysl	Služby
1921	29,6	38	32,4	60,6	17,4	21,9
1930	26,9	37,5	35,6	56,8	19,1	24,1
změna [p. b.]	-2,7	-0,5	+3,2	-3,8	+1,7	+2,2

Zdroj: Ročenka Československé republiky (1924 a 1927), Hospodářský rok ČSR (1934).

	Národní jmění [mld. zl. franků]	Počet obyv. [mil.]	Národní jmění na osobu [zl. franků]
Čechy, Morava a Slezsko	37,4	10,1	3 702
Slovensko a Podkarpatská Rus	8,5	3,5	2 428

Zdroj: Bíbl (1927). Vlastní zpracování.

Národní důchod na osobu v dolarech kupní síly (průměr let 1925–1934)

	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
ČSR	231	238	232	214	204	217	196
ČR*	254	262	255	235	224	239	216
Rakousko	220	253	256	216	197	201	193
Velká Británie	543	553	521	513	539	567	602
Německo	317	311	284	265	295	330	370
Švédsko	353	358	336	322	327	367	390
Francie	385	371	368	351	353	341	351
Holandsko	434	439	414	400	396	392	400
Rakousko/ČR	87%	97%	100%	92%	88%	84%	90%
Rakousko/ČSR	95%	106%	110%	101%	97%	93%	98%

Zdroj: Cit. dle Olšovský (1960), vlastní výpočty (H. Lipovská)

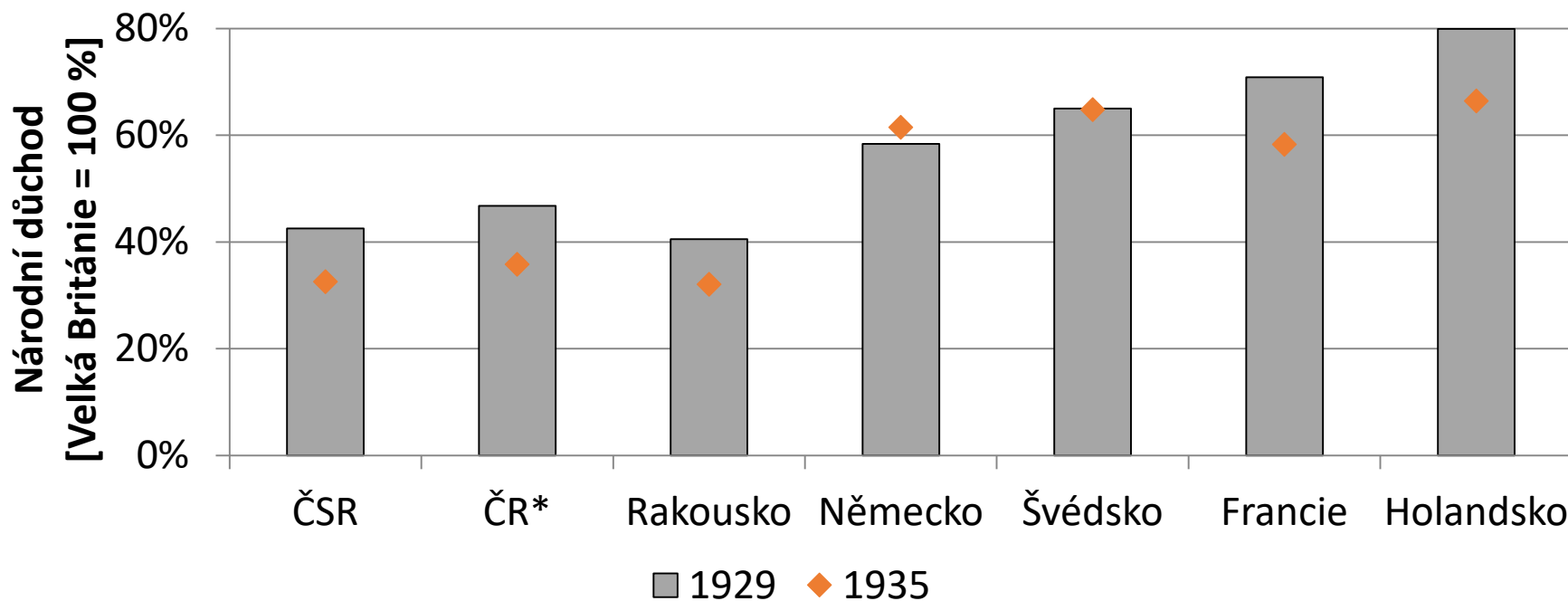
*ČR = vlastní odhad na základě dat pro ČSR a korekci zohledňující vyšší ekonomickou úroveň českých zemí.

1918-1938

Praga?

Národní důchod na osobu v dolarech kupní síly vzhledem k Velké Británii

Zdroj: Cit. dle Olšovský (1960), vlastní výpočty.

*ČR = vlastní odhad na základě dat pro ČSR a korekci zohledňující vyšší ekonomickou úroveň českých zemí.

2. světová válka a její ekonomické důsledky

Boehmen und Moehren- systém válečné ekonomiky podobný autoritativnímu CPE

Po válce HDP per cap v ČR podstatně vyšší než v Rakousku, hl. důvod nižší válečné škody

- Vyšší životní standard průměrné domácnosti v ČR než v Rakousku
- ... pak 1948 a zaostávání za Rakouskem

Průměrný čistý příjem per cap/domácnost: Československo vůči Rakousku (Rakousko =100%)

Rok	1964	1980	pokles v % bodech (1980 minus 1964)
Čistá mzda per cap	66,4	50,2	16,2
Čistá mzda per Domácnost	77,2	51,6	25,6
Celkový čistý příjem (Mzdy a sociální transfery)			
Per cap	76,7	49,1	27,6
Per domácnost	89,2	50,7	38,5

Pramen: EÚ ČSAV, Výzkumná zpráva č. 37/Praha 1967 (pro r. 1964) a P. Havlik: A comparison of purchasing power parity and consumption levels in Austria and Czechoslovakia. JCE 9/1985

1948-1989

Simca, Fiat, Volkswagen-Brouk neřku-li Mercedes, BMW atd.

Šikova reforma (1967-1969)

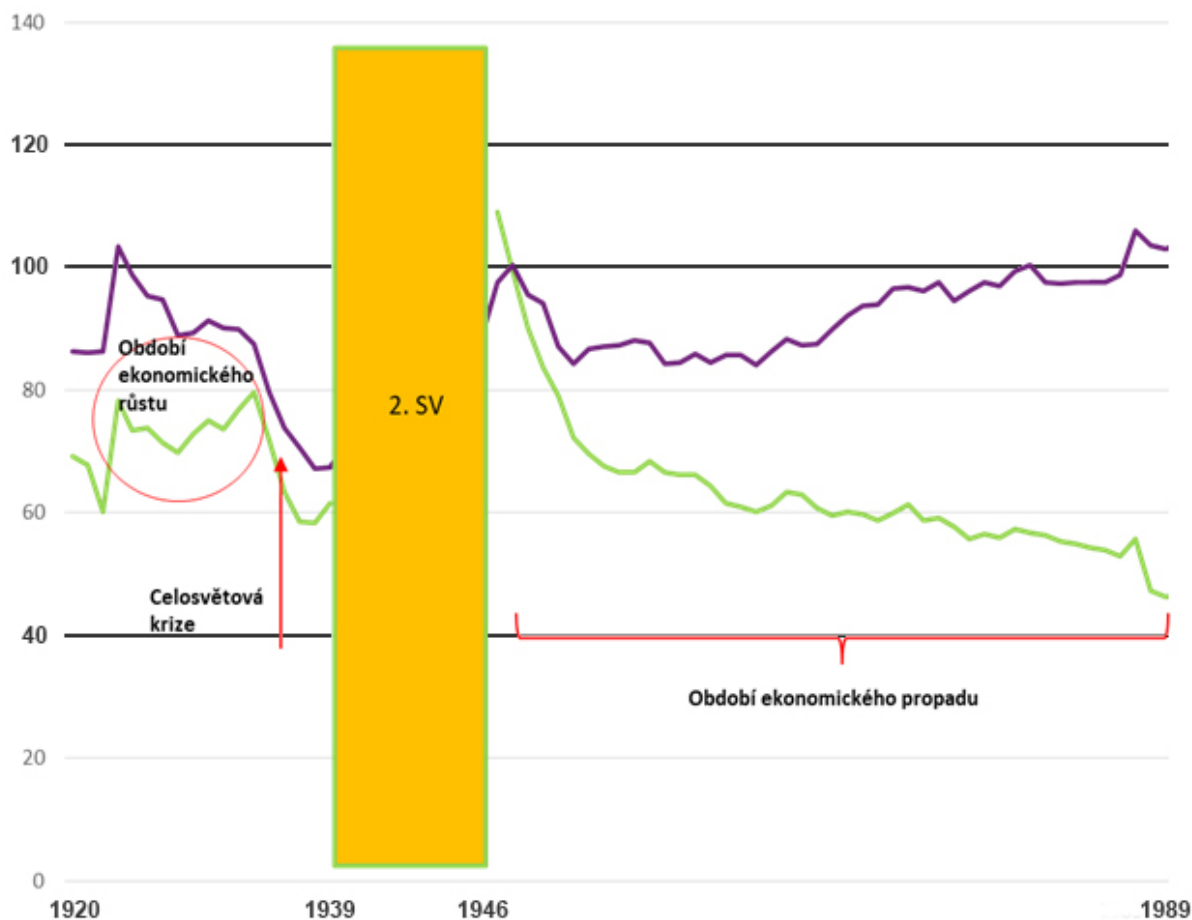
- Krach 3. pětiletého plánu, recese 1962/1963
O.Šik: ředitel EÚ ČSAV, místopředseda vlády
- **Šikův tým:** původně kolegové z VŠP
- ***Snaha pochopit praxi a hledání
racionality, nepřekročit rámec socialismu;***
- „Ekonom předbíhá politika, tým předbíhá Šika“, co by bylo, kdyby reforma pokračovala??
- KMEN a VK

Průměrný čistý příjem per cap/domácnost: Československo vůči Rakousku (Rakousko =100%)

Rok	1964	1980	pokles v % bodech	1989 (?)
Čistá mzda per cap	66,4	50,2	- 16,2	cca 40
Čistá mzda per Domácnost	77,2	51,6	- 25,6	cca 37
Celkový čistý příjem (Mzdy a sociální transfery)				
Per cap	76,7	49,1	- 27,6	cca 39
Per domácnost	89,2	50,7	- 38,5	cca 29

Pramen: EÚ ČSAV, Výzkumná zpráva č. 37/Praha 1967 (pro r. 1964) a P. Havlik: A comparison of purchasing power parity and consumption levels in Austria and Czechoslovakia. JCE 9/1985 . Pro r. 1989 vlastní interpolace

HDP pc v ČSR/ČSSR a Rakousku (jako podíl na HDP pc Německa, tj. německý HDP pc = 100%), data OECD

Závěr

- ČR a Rakousko, stejný ekonomický systém po staletí, konec 2. svět. válka (obč. zákonník? instituce)
- Meziválečný HDP/os v ČR o něco vyšší než v Rakousku
- Po válce – r. 1946/47 HDP/os v ČR podstatně vyšší než v Rakousku

Po r. 1948. ČR-reálný socialismus. Rakousko-reálný kapitalismus - důsledek

1989: ČR = 30–40% HDP/os. Rakouska

1989 (1990): NDR = 30-43 % HDP/os. SRN

Semináře VK v SBČS

- VK 1970 nucený odchod z EÚ ČSAV do SBČS
- VK a semináře pod VTS (SBČS) 1979-1986
- „Ekonomické modelování“
- M. Durčák: Semináře Václava Klause jako součást myšlenkového světa pozdního socialismu (Bakalářská práce, UK Praha, 2018)

Prognostický ústav ČSAV

- Vznik 1984, ředitel V. Komárek (Poslední slovo VK, autor M. Komárek)
- KD, VD, JK, RV(?), později TJ a VK (1988), MS a ZT. MR...ZH
- „Souhrnná prognóza...“
- Kádrové materiály???
- MZ po r. 1990, „umírající instituce“, (MZ?)
zánik 1993